

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Ert dnr Fi2025/00297

Vårt dnr R-2025-10

Malmö den 7 april 2025

REMISSVAR: Remiss av promemorian Moderniserad beskattning av gaser

Avfall Sverige är kommunernas branschorganisation inom avfallshantering. Avfall Sverige företräder Sveriges samtliga kommuner och därigenom indirekt även landets alla invånare. Avfall Sverige har också cirka 150 privata företag som associerade medlemmar.

Avfall Sveriges medlemmar arbetar enligt avfallshierarkin dvs. att förebygga att avfall uppstår, att mer återanvänds och att avfall som uppstår återvinns och tas om hand på ett miljö- och hälsoskyddsmässigt godtagbart sätt i landets alla kommuner. Kommunernas avfallshantering är ett viktigt bidrag till den samlade miljö-, klimat- och samhällsnyttan. Vår vision är "Det finns inget avfall".

1. Sammanfattning

- Avfall Sverige välkomnar förslaget om att beskattning av gas ska utgå från energiinnehåll istället för volym. Detta ger mer jämlika förutsättningar och är särskilt värdefullt för deponigasutnyttjande, som i dagsläget beskattas på ett oproportionerligt sätt.
- Avfall Sverige föreslår dock att begreppen biogas och biogasol finns kvar, och att "biogena gaser" är det samlingsbegrepp som kan användas för just gaser av biogent ursprung. Avfall Sverige motsätter sig alltså förslaget om sammanslagning av begreppen biogas och biogasol, då biogasbranschen under flera decennier arbetat upp varumärken kring just biogas och de värden som är kopplade till produktion av biogas. Vi utvecklar detta nedan.

Avfall Sverige anser att:

- Det är mycket positivt att skatten föreslås baseras på energiinnehåll istället för volym.
- Biogena gaser bör användas som samlingsbegrepp. Biogas är enbart metan.

2. Kommentarer

2.1 Biogas från samrötningsanläggningar och deponier

Avfall Sverige står inte på remisslistan, men vill uppmärksamma Regeringskansliet på att vi företräder två typer av anläggningar som producerar biogas: biogasanläggningar av typen samrötningsanläggningar samt deponier med uttag av deponigas. Avfall Sverige ser därför gärna att remisser inom detta sakområde skickas till organisationen.

År 2023 uppgaderades 200 GWh från svenska samrötningsanläggningar till fordonsgas, och 15 GWh gick till produktion av värme och el.

Avfall Sverige företräder alla kommunala samrötningsanläggningar i Sverige samt de allra flesta privata samrötningsanläggningarna som associerade medlemmar. Totalt finns 25 samrötningsanläggningar bland våra medlemmar och majoriteten av dem behandlar stallgödsel i sina anläggningar.

Avfall Sverige företräder också alla landets kommunala avfallsanläggningar med deponier. I Avfall Sveriges statistiksammanställning från 2023, redovisas statistik för 103 kommunala avfallsanläggningar med deponi, varav 39 anläggningar redovisade ett aktivt uttag och nyttjande av sin deponigas. Under 2023 nyttiggjordes cirka 60 GWh från kommunala deponier.

2.2 Biogena gaser bör vara samlingsbegrepp – biogas är enbart metan!

Biogasbranschen har under flera decennier arbetat upp ett varumärke kring definitionen "biogas" och de värden som är kopplade till produktion av biogas, det vill säga förnybar gas som till största del består av metan. Ofta hänvisas till lagstiftning för att definiera olika begrepp. Skattelagstiftning är en sådan lagstiftning. Avfall Sverige ser därför en risk att en ny definition av biogas i skattelagstiftningen sprider sig till annan tillämpning.

Avfall Sverige ser att en bredare definition med en bredare användning av begreppet biogas, kan leda till negativa effekter för den biogas våra medlemmar. Biogas är tydligt förknippat med produktion som utgår från organiskt avfall samt lantbrukets restprodukter, och är ett bra varumärke för dessa produkter. Det är också tydligt förknippat med processen rötning, som även ger ett näringsrikt biogödsel som samprodukt till biogasen. Biogödseln kan ersätta energikrävande konstgödsel som är baserat på ändliga resurser.

Biogasol, bio-DME och syngas är andra produkter med delvis andra användningsområden och värden. Det kan därmed leda till förvirring och otydligheter i kommunikation, men även i hur andra typer av styrmedel och politik riktas.

Avfall Sverige förespråkar istället att det införs en generell definition för biogena gaser, som nämns i promemorian.

2.3 Deponigas

Deponigas definieras i skattelagstiftningen som biogas. Deponigas genereras vid en deponi där det har deponerats organiskt avfall. Gasen består av cirka 35–55 procent metan, resten består av koldioxid, kväve och små mängder av andra gaser. Deponigas måste, enligt EU-direktivet 1999/31/EG om deponering av avfall, samt svensk genomförandelagstiftning genom Förordning (2001:512) om deponering av avfall, samlas in och nyttiggöras för att minska påverkan på omgivande miljö.

Sedan förbudet att deponera organiskt avfall infördes i Sverige år 2005, har deponigasbildningen på svenska deponier successivt avtagit. Fortfarande produceras det dock deponigas från tidigare deponerats organiskt avfall och det kommer att produceras gas under många år framöver.

För att kunna samla in deponigas, finns installerade uttagssystem under och i deponierna. Det är det vanligt att nyttja den insamlade gasen i en gaspanna för uppvärmning av egna byggnader eller processer, alternativt en gasmotor för produktion av elektricitet, som även den kan nyttjas i den egna verksamheten. El och värme kan också säljas till fjärrvärme- eller elnätet, eller till lokala kunder för uppvärmning av t.ex. badhus eller skolor. Deponier med mindre mängd utvunnen gas, eller gas med lägre energiinnehåll som inte längre kan nyttjas, kan istället förbrännas i en deponigasfackla, för att minska miljöpåverkan från den insamlade gasen.

Eftersom gasen idag beskattas efter volym, utan hänsyn till dess låga energivärde, innebär det att beskattning av producerad deponigas som innehåller 35–55 procent metan, är likvärdig med beskattning av naturgas som består av 99 procent metan. I praktiken betyder det att beskattning nu även sker för 45–65 procent gas som inte har något energivärde, utan består av framförallt koldioxid.

För deponins verksamhetsutövare finns en skyldighet att samla in och nyttiggöra den deponigas som uppstår i deponin. Det finns inget alternativ för verksamhetsutövaren att inte producera gasen. Att samla in och nyttja den på bästa sätt, är en miljövinst och bör inte heller beskattas högre än nödvändigt. Alla incitament till att samla in och nyttja så mycket deponigas som möjligt bör istället främjas.

Under den tid som skattebefrielsen var ogiltigförklarad till följd av Landwärmedomen, fick det konsekvenser för deponier i form av kraftigt ökade skattekostnader. Vissa anläggningar övergick under denna period till att fackla deponigasen i stället för att nyttja den, eftersom gasutnyttjande i motorer och pannor skulle medföra en enorm ekonomisk förlust. Om skatten vid detta tillfälle hade varit utformad utifrån energiinnehåll, hade konsekvenserna av den borttagna skattebefrielsen under 2022-2024 inte drabbat nyttjandet av deponigas fullt lika hårt.

Avfall Sverige anser att det är hög tid för denna förändring av utformningen av skatt utifrån energiinnehåll istället för volym. Den är till stor samhälls- och miljönytta, även på andra områden än vid det västsvenska gasnätet.

2.4 Konkurrenskraft

Biogasens konkurrenskraft gentemot fossil naturgas bör stärkas i alla användningsområden, även industriell användning och även sjöfart. Därmed behöver även styrmedel som subventionerar fossila drivmedel ses över. Därtill bör åtskilliga av förslagen från Biogasmarknadsutredningen förverkligas, bortom och utöver det produktionsstöd som Avfall Sverige välkomnar.

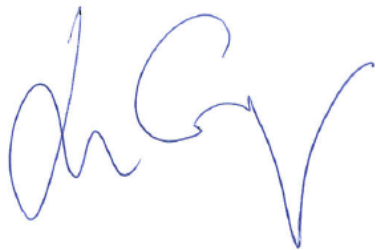
Biogasen har också stor betydelse för försörjningsberedskapen vid kris och höjd beredskap. Eftersom biogasen rakt kan ersätta naturgasen och att biogasen produceras nationellt gör att den har stor betydelse för nämnda beredskap. Detsamma gäller biogödseln som ersätter konstgödsel och som också är en nationell resurs, som inte är beroende av import. Avfall Sverige välkomnar därför att det i den energipolitiska inriktningspropositionen från mars 2024 uttalas att *"biogas bör användas för att ersätta fossilgas i syfte att uppnå en fossilfri energiförsörjning i linje med klimatmålen och för att stärka den nationella försörjningstryggheten. Användning och produktion av biogas bör därför främjas. Det är en fördel om biogasen används där den ersätter fossil gas och där det saknas andra alternativ för att uppnå fossilfrihet. En förutsättning är att utbyggnaden ska komma till stånd är att marknaden ska få stabila förutsättningar för de stödsystem som gäller för biogasen"*.

2.5 Konsekvensutredning

Regeringskansliet och ansvarig myndighet bör i fortsatt behandling av detta ärende vara medveten om att mätutrustning för energiinnehåll i gas finns i olika modeller med kraftigt varierande prisbild. Detta behöver beaktas så att kostnaden för att kunna rapportera sitt energiinnehåll och därmed skatt – inte blir oproportionerligt stor.

För fortsatta kontakter i dessa frågor hänvisar vi till rådgivare för biologisk återvinning Linn Andersson, linn.andersson@avfallsverige.se, 040-35 66 14 eller rådgivare för avfallsanläggningar och deponier Fredrika Stranne, fredrika.stranne@avfallsverige.se

Med vänlig hälsning,
Avfall Sverige

Lars Stjernkvist
Ordförande

Tony Clark
Vd